

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Številka: 435-01/13-7 EPA 1385-VI
Ljubljana, 5. 11. 2013

Gospod
Janko Veber
predsednik
Državnega zbora Republike Slovenije

Državni svet Republike Slovenije je na 3. izredni seji 5. 11. 2013, ob obravnavi Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini (ZDoh-2M), ki ga je Državni zbor sprejel na 46. izredni seji 29. oktobra 2013, na podlagi tretje alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Ur. l. RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03, 69/04, 68/06 in 47/2013), sprejel

ZAHTEVO

da Državni zbor Republike Slovenije ponovno odloča o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini (ZDoh-2M).

Obrazložitev:

V obdobju vlade mag. Alenke Bratušek smo soočeni z nenehnim zviševanjem davčnih bremen državljanom in gospodarstvu. To zviševanje davčnih bremen je prekomerno in povzroča poglobljanje gospodarske krize ter čedalje večje število državljanov spravlja na rob preživetja. Tudi zadnje zvišanje davčnih bremen, ki je predlagano v Zakonu o spremembah in dopolnitvah zakona o dohodnini (ZDoh-2M), bo stanje samo še poslabšalo.

Vlada v noveli dohodninskega zakona predlaga ukinitvev avtomatskega usklajevanja davčnih olajšav in neto letne davčne osnove v lestvici za odmero dohodnine z rastjo cen življenjskih potrebščin. Nadalje vlada tudi predlaga, da se možnost usklajevanja in določanja koeficienta, s katerim se uskladijo zneski olajšav in neto letnih davčnih osnov iz lestvice za odmero dohodnine, prenesejo v okvir sprejemanja zakona o izvrševanju proračuna. Pri čemer pa usklajevanje v Zakonu o izvrševanju proračunov za leti 2014 in 2015 ni predvideno.

Jasno je, da glede na vladno politiko, usklajevanja tudi v okviru zakona o izvrševanju proračuna ne bi bilo in bi pomenilo dejansko ukinitvev usklajevanja olajšav in dohodninske lestvice z inflacijo. V zakonodajnem postopku je koalicija z amandmajem sprejela določbo, s katero je predlagano ureditev nekoliko omilila. Tako je določeno, da se mora uskladitev opraviti, če koeficient rasti cen življenjskih potrebščin preseže 1,03 v obdobju avgust tekočega leta v primerjavi z avgustom preteklega leta (poenostavljeno, če je inflacija v tem obdobju višja od 3%). Inflacija vse od leta 2008 ni presegla 3% (Vir: UMAR, Ekonomsko ogledalo september 2013, statistična priloga - Inflacija, konec leta) in tudi v prihodnje ni pričakovati česa takega, kar pomeni, da se bodo olajšave in neto letne davčne osnove v lestvici za odmero dohodnine zniževale, kljub stalnim podražitvam življenjskih potrebščin. Neto prejemki davčnih zavezancev bodo nižji, kot če predlaganega zakona oziroma ureditve ne bi bilo. Pri tem gre tudi za poseg v minimalno plačo. Samo v letu 2014 bodo ti prejemki nižji za 33,2 milijonov evrov. Ta določba zato pomeni veliko obremenitev predvsem najšibkejših in najbolj ranljivih skupin prebivalstva oziroma tistih skupin prebivalstva, katerim bi družba morala posvečati še posebno pozornost - otrokom in invalidom.

Takšna ureditev na daljši rok dejansko pomeni ukinitvev progresivnega načina obdavčevanja dohodka fizičnih oseb (višina olajšav se bo realno zniževala in na daljši rok bo realna vrednost teh olajšav neznatna, prav tako se bo zniževala realna razlika med dohodninskimi razredi), s čimer bo dohodnina postala podobna t.i. glavarini (enak davek za vsakega zavezanca, ne glede na višino njegovega zaslužka), ki med davčnimi strokovnjaki velja za socialno najbolj nepravilčen davek.

S predlagano novelo dohodninskega zakona se uvaja tudi različen pristop usklajevanja aktivnih (prejemki iz dela oz. dohodnina) in pasivnih prihodkov (pokojnine in socialni transferi), kar po mnenju Državnega sveta ni pravično. Pri dohodnini, kjer se obdavčuje aktivno prebivalstvo, se s to novelo zakona ukinja avtomatsko usklajevanje. Pri pokojninah in socialnovarstvenih prejemkih, pa avtomatično usklajevanje ostaja (razen za leti 2014 in 2015, ker je v zakonu, ki ureja izvrševanje proračunov določeno, da se za ti dve leti usklajevanje ne opravi).

Novela dohodninskega zakona odpravlja tudi posebno osebno olajšavo za dohodke rezidentov – čezmejnih delovnih migrantov. S to določbo bodo delavci, ki dela v Sloveniji ne dobijo in si kruh služijo v Avstriji, zelo prizadeti.

* * *

Za poročevalca na seji Državnega zbora je bil določen državni svetnik Miloš Pohole.

Mitja Bervar
predsednik